

ASK 2015 Sagnlandets Venner i Lejre nr. 2 november

Nu er det snart jul igen

SAGNLANDET holder JULE-ÅBENT 28-29 november, 5-6 og 12-13 december

Der er endnu plads til enkelte hjælpere. Tilmeld Jer til Ane Jepsen

Julen i Sagnlandet er blevet et rigtigt tilløbsstykke med gæster fra nær og fjern. Igen i år er der meget brug for hjælp til at bemande de hyggelige værksteder. Kom og vær med både til julehyggen og få julesved på panden! I skal være på tæerne og hurtigt komme ind i arbejdet, men det får I også instruks i. Der er brug for mange.

Har du lyst igen eller er din interesse ny, skriv en mail til formidlingsansvarlig Ane Jepsen adj@sagnlandet.dk, hvis du har lyst til at hjælpe til jul. Skriv kort hvilket værksted du gerne vil deltage i, hvilken dato og tidsrum I kommer og hvor mange I kommer. Store børn er velkomne til at komme med og hjælpe til. Men husk at vi har travlt, så det er bedre at komme som almindelig gæst til jul, hvis du gerne vil have små børn med.

VIKINGERNES Kunst og skrift

**Vær med til Runestens-weekenden i Sagnlandet
lørdag og søndag 30-31 januar 2016 – to hele dage**

Sagnlandet planlægger sammen med Folkeuniversitet et åbent arrangement med runestens billeder og skrift i januar 2016. Adgang for alle.

Det bliver et tæt og godt program. Fra Sagnlandet står Jutta Eberhards og Ulla Pinborg for program og det praktiske. Lars fortæller lidt om Kongehalsprojektet, men hovedemnerne er runestenenenes utrolige billedverden, og hvad vikingerne egentlig skrev på stenene, og så bliver der tegne- og skriveøvelser. - De to foredragsholdere er begge kendte runestensvidenskabsfolk. Prisen på 650 kr er som for andre folkeuniversitets-weekender med to dage med i alt 12 timers program.

Tilmeldingen foregår via Roskilde Biblioteks hjemmeside. Der er et begrænset antal pladser (ca 25) for vi skal kunne have komfortabel plads til øvelser. Vedlagt dette ASK får I hele annoncen på Folkeuniversitetets hjemmeside. Der kan I se hvordan man tilmelder. I må meget gerne omtale projektet til andre. Spørgsmål kan sendes til runesten@sagnlandet.sk

Den bedste julegave til Sagnlandet allerede nu - tak

Nu har Sagnlandet modtaget over 101 frivillige støttebidrag for 2015 fra Jer og Jeres familie og venner

så Sagnlandet fortsat kan være både
almennyttig institution
og få momskompensation

Tak for Jeres hjælp, Lars Holten, direktør

Medlemskab og kontingent - en hel masse info

Medlemskort er et personligt kort for hvert medlem af Venneforeningen.

Man skal tikkes af, når man går ind.

Sæsonkort er for almindelige besøgende og dækker hele sæsonen. Man skal kunne vise legitimation.

Hilsen fra Butikken

Veronica beder så mindeligt, at I husker at vise Jeres medlemskort, når I går ind, så I lige kan blive tikket af

Der er nemlig desværre nogle, der i trængsel smutter ind, og det kan ikke ses om det er besøgende eller Venner

Hilsen fra Lars

Alle der betaler efter efterårsferien får medlemskort for 2016

Medlemskab. Man bliver medlem af Venneforeningen, når man betaler kontingent. Der skal betales for hver person særskilt (ej børn 0-2 år) med opgivelse af navn, adresse og e-mail. Opgives ingen e-mail til en husstand, sendes al information med posten, som vi plejer. Vi forsøger på ikke at sende dobbelt til nogen husstand, hverken med mail eller post. Fortæl os gerne, hvis der alligevel er svipsere.

Det personlige medlemskort sendes til alle med posten, når Sagnlandet har registreret Jeres betaling. Børnenes kort har en lille drabelig viking i hjørnet.

Prisen stiger måske lidt fra årsmødet 2016. Det er tre år siden sidste stigning.

MEN - Indtil da er prisen stadig 195 kr for voksne (fra 12 år) og 95 for børn fra 3 til 11 år.

Man kan betale på flere måder

Betaling med PBS, Sagnlandets PBS nr 08018715.

I skal tilmelde Jer til Sagnlandet, når I vil til at bruge PBS hos os første gang. Så sørger Sagnlandet for videre tilmelding til PBS.

Send en e-mail med oplysninger om betalerens CPR, navn, adresse, bank reg og bank konto, e-mail, og for hver anden person, I betaler for (også børn 3-11 år) skal I sende alder, navn, adresse og e-mail (hvis den er forskellig fra betalers). Sagnlandet opretter Jer, og fremover går det automatisk.

Betaling med Netbank med betalingskode: +73 <86214768>

Der skal laves en særskilt betaling for hver, der skal have et medlemskort.

Sagnlandet får gennem betalingen oplyst navn og adresse på betaleren.

Under meddelelser skrives: navn, e-mail adresse

For hver betaling skrives for den, der skal have navn på kortet: navn, adresse og evt. e-mail

Direkte i en bank. Bed venligst banken om at anføre de samme oplysninger som for Netbank (navn, adresse, e-mail). Bank konto er Nordea Roskilde Reg. nr: 2280, Konto: 4384950707. Der skal betales særskilt for hver person.

I butikken kan I udfylde en papirblanket med navn for hver person, og betale direkte. Gem kvitteringen (bon'en) og tag den med, til I har fået sæsonkortet tilsendt.

Blanketten kan downloades fra hjemmesiden

Venneforeningens formand Tove Binzer fyldte 70 år den 15. oktober

Der var åbent hus hjemme i Kisserup på dagen – indbudt med 1 dags varsel, men vi var da heldigvis nogle Venner, der kunne nå at komme og ønske tillykke sammen med mange andre, der fandt vej. På indsatslørdagen blev der råbt hurra fra morgenstunden, og lidt mere festligt med gave mm fra Sagnlandet ved middagen. **Tillykke igen til Tove!**

Indsatslørdagen d. 24. oktober - hilsen fra Sagnlandet til alle

Bare tak for det solide fremmøde og den store hjælp ved efterårets indsatslørdag, hvor de forskellige områder på baggrund af mange års erfaring og vedholdenhed, som sædvanligt klarede sig selv. Dette gjorde det til en fornøjelse for Driften, der løbende kunne bistå rundt omkring, men samtidig dvæle lidt der, hvor der opstod et behov. Det var også hyggeligt at komme forbi og se, hvordan det bare skred derud af. Og så skal vi lige huske, at der stod nogen i køkkenet og lavede lækkerier til aftensmaden. Stor tak til alle jer herlige Venner, der brugte en lørdag med at hjælpe Sagnlandet med nedpakning for vinteren i oldtid og vikingetid og klargøring til juleåbent i værksteder og Landbohuse. Det var en fornøjelse.

Der kom i alt 65 voksne og 12 børn. Det er lidt færre end sidste år, men så havde vi jo også haft en ekstra indsatsdag ved årsfesten.

På opfordring fortæller vi her om den usædvanlig lækre 3-retters efterårsmenu, der blev indtaget i høj stemning efter en rask og effektiv arbejdsdag i det kølige, men dejligt stille efterårsvejr. Den bestod af:

Forret: en herlig, lunende russisk Borsjtj (rødbedesuppe) med creme fraiche og friskhakket persilledrys krydret med 39 nip cayenne, der sikrede den indre varme hos alle.

Hovedret: Krondyrgrøde med skovsvampe og portvinssauce, rodfrugtmos af kartofler, pastinak og rodselleri og "mere smør". Gode italienske rødvine, øl, vand.
Dessert: Lune æble cumble kager. Hertil Irish Coffe og til ungerne varm chokolade.

Direktøren, Frivilligkoordinatoren og Driften

Nu hviler Sagnlandet for vinteren? Næh, der er jul og kurser og skoler og tema-dage. Se om juleåbent og runestensforedrag oppe foran og programmet bagest.

Fokus på Potteriet - et par historier fra 2015

Potteriets brænding af kæmpekrukker

I forbindelse med fejringen af Sagnlandets jubilæum pølsede vi henover en weekend et par kæmpe krukker op med inspiration fra henholdsvis jernalder - og vikingekar.

Et er at bygge så store krukker op, det kræver sin pottékone - og gerne en pottemand til at ælte leret op - i dette tilfælde med sand og en masse hestepærer for at magre leret. Noget ganske andet er den brænding, der skal forvandle leret til bestandigt keramik.

I Potteriet har vi ikke ovne til krukker i den størrelse, men med en masse erfaring med bålbrænding af keramik mente vi, at bålbrænding var måden at få brændt "kæmperne" på, når vi ikke ville ty til moderne hjælpemidler.

Efter at krukkerne havde stået til tørre henover sommeren, blev en solrig og stille dag i august valgt til den store brænding. Der lå mange tanker og diskussioner bag, og det endte med, at vi besluttede at brænde krukkerne liggende på en delvist nedgravet bålplads. Derudover byggede vi et stativ over krukkerne for at kunne holde brændet på afstand i startfasen - alt sammen med hensigt at få varmet krukkerne langsomt og ensartet op.

Fyringen startede - og det gik langsomt, men ikke helt langsomt nok i forhold til den noget tykkere skærv, end vi normalt brænder.

Stråtagene blev for en sikkerheds skyld overdænet med søvand med brandpumpen, så de dampede. Et par timer inde i brændingen lød et markant smæld, og første dampsprængning var en realitet. Vi fortsatte dog brændingen og endte med et betragteligt bål.

Vi fyrede til krukkerne var rødglødende. Så stoppede vi fyringen og lod det hele køle af. Vi kunne hurtigt konstatere, at den største af krukkerne udover dampsprængningen havde fået masser af gennemgående revner. Under afkøling faldt den helt fra hinanden. Den mindre krukke var ikke fri for revner, men hang sammen. Trods et lidt skuffende resultat

har vi hurtigt fået det vendt til begejstring over at have gennemført så stor en bålbrænding, og at stå med en gang poteskår og revner, der allerede har givet anledning til diverse tolkninger og løsningsforslag til næste gang, vi står med keramikbrændinger af den kaliber. Vores "overlevende" krukke skal selvfølgelig klinkes på bedste vikingemanér, så vi får endnu et aspekt med af datidens keramik. - Inger Heebøll er her i efteråret gået ned i størrelse og arbejder med

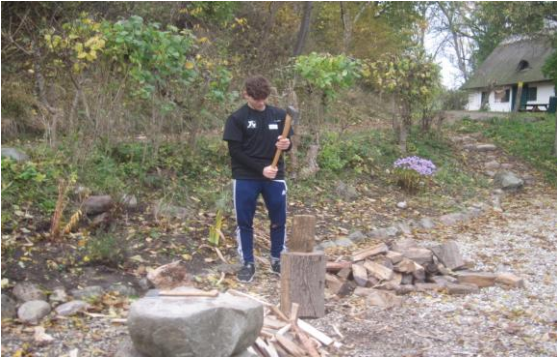
et fund fra Stålmosegård. Sammen med Freerk Oldenburg fra National Museet prøver de med vindueskar fra Jernalderen (kar med glas i bunden). **Inger Heebøll og Marianne Smith**

Mere fra Potteriet – på indsatsdagen i oktober

Der foregik meget på indsatslør dagen ved Potteriet. De 2 toptørre asketræer ved Potteriet, der stod i vejen for det kommende ovn- og materiale-skur, måtte lade livet, ved Jørgen Binzers skarpe og kyndige kædesav. En ængstelig driftschef havde som betingelse for dagens fældning, krævet stor sikkerheds- og oprydningegrad. Alle tilskuere holdt sig i god afmærket afstand, både foran og oppe bag ved fald-området

Der fyldt op med tørt brænde inde i Potteriet og lagret nyt under halvtagene, og der blev kløvet optændingsbrænde med finhugning

Brønden virkede, med det nye skafft.

Der blev pudset vinduer og hængt julepynt op – og hygget – med kage og hund

Senere kommer måske en video

Nu er Potteriet klart til jule-åbent

Stenalderfolket brændte også pletter – om nogle Venners forsøg med fremstilling af Ertebølle pletter

Sådan begyndte det: Solveig Hertoni Hansen fik noget dekorsler af sin købmand efter jul sidste år. I Sagnlandet gik hun, Rikke Wentzel, Leise Granberg og David Zennaro i gang med at lave krus til Athra, vores Ertebølleboplads (5400-3900 f. kr.). Det var ikke uden problemer. Leret havde små indeslutninger af sten, som kunne springe af eller eksplodere. Vand er uundværlig til at arbejde med ler, men det skal bruges rigtigt, ellers ødelægger det det hele. Ertebølleperioden er den første tid, hvorfra man har fundet keramik i Danmark, og de lavede de meget karakteristiske spidsbundede kar og krus. Vi gik i gang med at magre leret, en hård proces. Derefter skulle leret formes med fingrene. Det lyder nemt, men det er det ikke. Så skal det tørre, og tjekkes ved at mærke med kinden. Hvis man altså kan mærke det...

Endelig var det tid til at brænde leret på bål: Leise og jeg tog en tur i Båldalen på en dag, hvor vejret egentlig ikke var til brænding i åbent bål, fordi det blæste. Vi brugte to grill-riste: den nederste med pletterne blev lagt oven på et lille bål. Derefter blev den øverste grillrist med mere brænde lagt ind over krusene, og yderligere brænde blev lagt rundt om. Brændingen gik godt, men senere revnede nogle af tingene, sikkert fordi de ikke var magret godt nok. Men vi var lykkelige over, at det gik godt i første forsøg trods alt.

Ved Athras stenalderfestival brændte vi næste hold. Vi anbragte krusene på en stor bageplade af granit med bålet op omkring. Efter få minutter hørte vi dem eksplodere en efter en. Ifølge de erfarne pottemagere fra Potteriet: leret var ikke tørt nok!

Malene Andreasen og jeg lavede en bålbrænding til. Efter udtørring af bålstedet stillede vi krusene ind i midten på nogle sten. Så byggede vi bålet laaaangsomt op udefra, så varmen ikke skiftede så pludseligt. Og heureka! Det lykkedes det, og vi fik nogle hele krus ud af det.

Nu skal vi lære at forme tingene, så de virkelig kommer til at ligne ertebølleting og prøve flere muligheder for brænding, fx. i en mile. Hvis man ikke vidste det i forvejen, så er der en god grund til, at pottemagere står i lære i årevis, for det er et svært håndværk, men det er også sjovt for os amatører. Og der er plads til flere, som har lyst til at være med, om man så vil arbejde med leret eller bålbrænding. Vi har haft stor glæde af at spørge til råds i Potteriet og læse bogen "Bålbrændt ler - pottemageri efter indiansk tradition" af Lone Schmidt (1986).

David Zennaro

Julehilsen fra landbohusene, Krikkebjerg huse

Efter en indsatsdag den 24. oktober med godt humør og en god arbejdsindsats er landbohaven gjort vinterklar, og der er stablet og hugget godt med brænde – så det ser bestemt ud til, at det atter bliver jul i de små landbohuse.

Kromutter er da også allerede klar med husets specialitet, som er varmt øl med en smørklat i. Det er godt for helbredet. Faktisk garanterer husmandskonen Sørine, at I ikke bliver syge hele det kommende år, hvis I drikker varmt øl med en smørklat i – eller helt præcist garanterer hun, at hvis I bliver syge, ville I være blevet meget mere syge, hvis I ikke havde drukket det varme øl med en smørklat i. Så har I ikke været en tur i Krikkebjerg huses smugkro endnu, må det varmt anbefales. Det er de tre første adventsweekender, der er åbent i kroen. Og for resten er det herregårdsmør, der kommer i øllet – og der er kandis til. Så sig det også gerne til jeres naboer...

Det ser ud til at blive en god juletid. Slagtegrisen har det godt, ænderne er blevet fedet godt op af de mange gode gæster, Sagnlandet har haft i år. Og selvom høsten var lidt mager i Krikkebjerg huse, så sørger herremandens høst for, at ingen kommer til at sulte, så der er liv i husene, når det lyse forår finder vej til os. Det er dejligt at tænke på i den mørke vinter.

Det har været et fint år i Krikkebjergghuse, som næsten hver weekend og i hele sommerferien har været beboet af landbofamilier. I hverdagene har vi haft mange børn i alle aldre, der har været på en rejse i tiden og fået en oplevelse af et noget andet børneliv i 1855, end de selv er vant til. Vi arbejder hele tiden på at skabe et lille autentisk miljø, hvor det er muligt med alle sanser at røre ved og røres af et husmandsliv, som det kunne have set ud for 160 år siden. Men det kræver meget arbejde og vedligehold at holde miljøet levende. Og det kan vi ikke uden den hjælp, som Vennerne og landbofamilierne giver.

Jeg vil derfor gerne sende en STOR TAK til alle, der har hjulpet med at gøre landbohusene til det lille levende stykke historie, der ligger så smukt lige der – hist, hvor vejen slår en bugt... Der er blevet stablet og hugget en masse brænde, kalket, luget, lagt kartofler, ordnet haver, passet bier, smedet, syet, strikket, lappet tøj og meget mere. Uden al jeres hjælp kunne vi ikke give vores gæster den samme gode oplevelse.

I ønskes alle en fredfyldt juletid og et glædeligt nytår – hvor jeg ønsker jer alle og Sagnlandet alt det bedste. Skulle der sidde nogle læsere med grønne fingre, så tager vi med glæde imod flere hjælpende hænder til at tage sig af de smukke landbohaver. Hvis det har interesse, så skriv endelig til vores driftschef Stig Clausen på spc@sagnlandet.dk.

Jeg kommer ikke selv til at være der i 2016, da jeg skal på barsel. Det bliver i stedet Christine Sonne-Jensen, som mange af jer kender fra stenalderen, der som husmandskone sammen med Theis (også kendt som Marius) kommer til at sørge for liv og glade dage i Krikkebjergghuse. Vi må ud at hilse på dem. **Sørine og Lotte, områdeleder Landbohusene**

Urokserne ude på Hellerne

Hele området omkring Skibssætningen – Hellerne - har været lukket for besøgende en månedstid i oktober-november, men åbnes igen til juleåbent. Der skulle græsses i bund, så de sorte urokser har gået over det hele. Derude blev der på indsats-lørdagen i oktober samlet kolorte til Jernalderens kliningsmateriale.

Njord Flarhety, hyrde

Fra de store sorte med horn til de små, grå med vorter

Under terrassen på Danmarks hyggeligste frokoststed bor en stor, tyk, grå, lidt flad og ikke-slimet skrubtudse (*Bufo bufo*). Det synes Driften er rigtig hyggeligt. Tudsen er et nyttigt dyr, der æder myg og snegle mm. Hils på den og lad den være. **Mike Svendsen, Driften**

Formandens beretning omkring 2015

Jubilæumsåret gav bestyrelsen en del travlhed med at få klaret opgaven – gaven til Sagnlandet skulle være en **runestenskopi med tekst og tegn fra den nærmest fundne runesten** - det lykkedes – hugningen klaret, stenen rejst og malingen tør inden afsløringen i juni 2015, og nu står den flot derude.

Men hvad har Vennerne ellers lavet og haft fornøjelse af ude i Sagnlandet?

Venneforeningens medlemmer er ofte involveret i reparationer og større vedligeholdelser af

gamle huse i Sagnlandet. En sej gruppe Venner har i mange år arbejdet med vedligeholdelse af **værkstedsområdet og cafeen**, så det i dag står flot og indbyder til lange publikumsophold. Maling af vinduer og døre- kalkning og reparationer af skorstene - pasning af haver og små-værksteder og fældning af træer og krat – stabling og kløvning af brænde og vinduespudsning og pyntning etc. er nogle af de vigtige opgaver, der løbende løses eller som lige klares på en indsatslørddag.

Flot indsats og allerbedst - det er sjovt at være med og nyde resultatet.

Den gamle smedje - Lille Pot - ved søen var ved at falde sammen for tre år siden. Venneforeningen fik lov til at bygge den op igen, mod at det skulle være yderst lidt omkostningstungt i penge og arbejdskraft for Sagnlandet. Missionen lykkedes: fjernelse af det gamle tag, lægter og gavle og så opbygning med nyt bindingsværk og indmuring af de rensede mursten, nye murkroner og lægter – helt nye vinduer og porte, kalkning, maling og rengøring og ikke at glemme et helt nyt stråtag lagt af Venneforeningens medlemmer. Alle nyder det lille hus, som har betydet, at Potteriet i år fik bedre tid til voksenformidling og forskningsopgaver, mens børn og barnlige sjæle får rum og tid til egen fordybelse og relevant formidling.

Opgaven med Lille Pot har inspireret til nye byggeopgaver. Snart er der startsskud til opførelse af et **nyt skur til en ny stor ovn til potteriet**. Modellen er lavet, tilladelseerne i hus, det gamle skur er væk, og de store aske blev fældet på indsatsdagen.

Ude i **Landbohusenes** område er der tillige et **huggehus og en lo**. Huggehusets tag skal ofte repareres langs kanterne, og de to udhuse får jævnligt et lag mønningshalm til tætning. Loen har længe været et venneprojekt med indfletning af væg-tavlerne og overfladebehandling af væggene. Vejr og vind sørger for, at det skal gøres igen og igen.

Der skal laves **oplæg til plejeplaner** for alle områderne, så det bliver forhåbentligt nemt fremover at få opgaverne løst ved vennehjælp, hvis Peter og Lotte kalder til indsats

Værkstedsbygningerne er back-stage- men skal de jo tage sig pænt ud, da de kan skimtes af publikum - her er det lykkedes at få vennehjælp til den udfordrende opgave at male på store flader. Det styrker helhedsindtrykket mere end man skulle tro. Det holder også bedre.

Hegnsfletningen ved Vikingområdet til sommerfesten i august var en stor succes - og se hvor det tager sig godt ud deroppe! Vikingområdet er nu selv i gang med store fletteindsatser med mange små og større hegn af forskellig type. En lille venne-indsats på arbejdsdagen med skovning af pur langs søen gav materiale til novembers fletning - ren win win.

Jernalderen indbyder til pauser, men tag ikke fejl - her er også brolægning, klinings- og byggearbejde - masser at tage fat på. Og invasive karteboller og gyldenris at holde nede.

Området bør passes med leslåning og fjernelse af det høstede - og kære venner, der er i år fra en glemt husvæg i Skåne dukket 5 leblade op - de bliver skæftet, og så skal de svinges ude i Sagnlandet- hvis der er frivillige der melder sig.

Danmark er ved at blive historisk dokumenteret til TV. **Stenalderen** ude ved søen er lige nu i fokus, så området er gjort optagelsesklart, og **et hold frivillige har håndsyt rigtigt mange dragter fra de forskellige perioder** - bliver stenalder-området det nye tilløbsstykke?

Harpestrengs have med superformidlingen lever sit stille og slidsomme liv med sin faste stab af venner og mange besøgende.

Jubilumsgaven – den nye runesten står flot placeret ved indgangen - der savnes et par bænke, men stenen er allerede flot formidlet og venter nu på, at plancherne bliver erstattet med et fælles design i Sagnlandet.

Solstenen ved den **restaurede danselabyrint** knejser flot over mod skibssætningen og ned mod helleristningerne i Båldalen, og indbyder til en tur op ad bakken – sjovt og god motion.

Der er sket meget derude i Sagnlandet . De små har fået klatreormen og vandsoldet og mange andre ting, der tiltrækker dem, og de voksne kommer også rundt og får hele tiden nye oplevelser i dette smukke og beskyttede landskab, hvor dyr og fugle og insekter trives i planter, der er usprøjtede og ugødede, så mangfoldigheden bevares. Fuglefolk går med bagoverbøjede nakke og noterer, og botanikerne kravler rundt med næsen i græsset og noterer. Det bliver en dag et spændende værk om livet i et område, der har været beskyttet, fordi det blev et forsknings- og turistområde.

Vikingerne skal fremover mere i fokus i Sagnlandet - store bevillinger er givet, og selvom der mangler nogle millioner (omkring 40), er der udsigt til en rekonstruktion af bygninger fundet bag Mysselhøjgård i Gamle Lejre. Venneforeningens indsats i dette projekt er naturligvis ganske usikker lige nu - fremtiden vil vise. om der kun er plads til proff folk, eller om der bliver behov for vennehjælp til det faktiske arbejde.

MEN Vennerne har også allerede bidraget ved Jeres frivillige gaver for 2015 . TAK

Vores bidrag beviser vores interesse for Sagnlandet over for SKAT. Det styrker alle store ansøgninger fra fonde.

Når vi når ind i 2016, skal vi dog til det igen for at få moms frit i 2016. Sådan er det bare.

Venneforeningen har taget hul på vikingepoken med jubilumsgaven- og **mere vikingetid kommer med Venneforeningens foredragstilbud 30-31 januar i 2016.**

Årsmødet i marts 2016 bliver også lidt i vikingernes tegn, idet Sagnlandet her vil fortælle medlemmerne mere om det store projekt Sagnkongernes verden – med rødder i fremtiden, men det offentlige foredrag bliver holdt af Væveværkstedets ildsjæl Ida Demant om dragter. Der kan Sagnlandet noget takket være specialister som Ida.

PS. Formandens 70 års fødselsdag blev på oktober-arbejdsdagen fejret med smukke taler og varme gaver og megen kærlighed. **TAK . Tove Binzer**

Laug og grupper - Laugsdage holdes den anden lørdag i måneden

Information om laugsdage i butikken

Bestyrelsen har talt med Sagnlandet om at gøre laugsdagene mere synlige for besøgende. Der bliver dog ingen annoncering af laugsdagene i dagsprogrammerne, for de laves allerede en uge før. Men formentlig kommer der plakater op i butikken, når det er laugsdag. Indtil videre er forslaget et generelt opslag på dørene. Det kunne f.eks. have en rummelig

og fleksibel tekst i retning af "I dag kan du møde frivillige fra Sagnlandets Venner i de historiske miljøer, der arbejder til gavn for Sagnlandet. De svarer gerne på alle slags spørgsmål - også om hvordan man bliver frivillig"

Stenalderen

Der er stadig plads til nye medlemmer i Stenalderlauget. Lauget mødes d. 2. lørdag i hver måned. Vi laver både praktiske opgaver på og omkring stenalderbopladsen Athra, og har kurser i f.eks. flinthugning, fletning med lindebast, madlavning og meget andet spændende. Se fortællingen om Ertebøllepotterne ovenfor.

Følg med på vores Facebook-gruppe "**Sagnlandet Lejres Stenalderlaug**", hvor alle aktiviteter annonceres. Kontakt laugets tovholder, Liliith G. C. Andersen, tlf 27123281, eller mail lilith_gca@hotmail.com for yderligere information.

På laugsdagen lørdag d. 9. januar 2016 tager Stenalderlauget på udflugt til Moesgård museum. Det bliver som kør-selv tur, hvor vi deles om udgifterne. Interesserede kan henvende sig til Liliith, så kommer der mere info om tid og sted senere.

Jernalderen

Sagnlandets Jernalderlandsby Lethra består af beboelseshuse, gåsehus, vævehus, træsmedje, smedje, diverse ovne og offermose. Vi er en lille frivillig gruppe, som mødes den anden lørdag i hver måned og hygger os med vedligeholdelse af Lethra. En arbejdsdag i al slags vejr kræver et bål at varme sig ved, hvor der bla. kan ristes medbragt frokost. Kender du nogen eller selv har lyst til at deltage i Lethras frivillige team, er du velkommen til at tage kontakt til Hans K. Faartoft på hansk4toft@hotmail.com eller 29738785.

Jernalderlauget har afsluttet projektet med at få gravet Lethras vejbelægning frem i lyset igen. Det har givet Lethra et bymæssigt præg. Det er ikke blevet nemmere at forcere, og derfor vil der i den nærmeste fremtid blive set på, hvilke muligheder der er for at gøre det mere gå-venligt.

Derudover har lauget været på jagt efter hestepærer til lerklining på en gård i nærheden af Sagnlandet. En jagt som i bund og grund var unødigt, da urokserne går i Lethras baghave og er leveringsdygtige i det "rigtige" kliningsmateriale, dog af okser. Se hyrdens hilsen ovenfor. Bondehuset har lagt vægge til vores eksperimentering. Det er ligeledes dette hus der, som det første hus i Lethra, må lægge udvendige vægge til en eller anden form for bemaling eller indridsning. Det bliver interessant at følge denne "nye" byudviklingshistorie.

Vikingerne

Vikingelaugget har en facebookgruppe, der hedder "Vikingelaugget Ravnebjerg" . Her annonceres laugslørdage, og hvad vi vil arbejde med. Du kan også kontakte Jutta Eberhards je@sagnlandet.dk 46424950. **Søndag d. 15.11 kl. 10-15** laver vi lys i bivoks. Det er ikke lige i relation til vikingetiden, men mon ikke vi kommer til at tale om de mange fund, der er gjort. Materialer kan købes hos Peter Jung, eller I kan selv tage materialer med. På årsmødet fortæller Lars Holten lidt om de mægtige planer for vikingerne Kongehal.

Harpestrengs Medicinske Have

Kontaktpersonen er Birgit Green birgitgreen@mail.dk .

Torsdag den 18. september tog var 12 Venner på en rundtur i Botanisk Havemed Hans Arne Jensen, der har gæstet os i Harpestrengs Have. Han har været ved Frøkontrollen og er pioner på tidlig genkendelse af ukrudtsplanter, og har lavet et kæmpearbejde med plantenavne. Hans hjerte har i mange år også banket for brugen af planter i ældre tider,

især de der er omtalt i Biblen. Hovedemnet var Biblens planter, men da vi jo er havefolk, faldt vi hele tiden også over andet af interesse.

Vi fik lidt at vide om Havens historie og om dens situation, herunder dens mandskabs-situation. Tænk at man i landets førende botaniske have med masser af genressource-ansvar ikke længere har en stilling som plantebestemmer. Skiltning og lugning var heller ikke i top. Ærgerligt. Kom til Harpestrængs Have. Der kan vi det - endnu og med frivillige.

Landbohusene

Kontaktpersonen er Anne Winkel aer@live.dk. Se Sørines hilsen fra Landbohusene ovenfor.

Smedene Holger Trankjær er kontaktperson holger.trankjaer@gmail.com. Smedene hører vi mere fra til foråret.

Sagnlandets Venners årsmøde 2016 holdes 8. marts i Felix i Lejre

Årsmødet begynder kl. 18. Forslag til drøftelse på årsmødet sendes senest d. 28. februar til formanden Tove Binzer på tove.binzer@gmail.com

Bagefter er der som sædvanlig **offentligt foredrag** kl. 19.30. Denne gang fortæller Ida Demant fra Dragtværkstedet i Sagnlandet om al den forskning og afprøvning, der foregår, om alle de dragter, der sys i Sagnlandet, og som noget nyt nu også er syet til TV2's serie om Danmarks historie. Nogle af dragterne er allerede i brug til optagelser på Island! Det er en side af Sagnlandet, som mange ikke kender, og den kommer ikke af sig selv.

ASK og Flyve ASK

Vi sender ASK og Flyve ASK med e-mail til alle medlemmer, der har givet en e-mail adresse, mens alle andre får dem med posten. Vil I ophøre med at få dem med e-mail, så giv os besked. Hvis Jeres mailboks er fuld, kontakter vi Jer pr telefon om mail-adressen. Vil I begynde at have ASK og Flyve ASK med e-mail, så fortæl os det på e-mail til SVL@sagnlandet.dk. **ASK til e-mail** sendes som pdf fil med lidt stor skrift, for den skal kunne læses på mange platforme. **ASK til trykudgaven med posten** sendes som A5 print.

Sagnlandets Venner SVL program - vinter 2015-16 og forår 2016

- Med fårehyrden i foldene. Tematur **Søndag d. 22. november kl. 13-15**
- Juleåbent **28-29 november, 5-6 og 12-13 december**
hjælpere kan tilmelde sig til Ane Jepsen på adj@sagnlandet.dk
- Sagnlandets temature fortsætter i **2016** 65 kr. for voksne. Ingen tilmelding
- Stenalderlauget tager på udflugt til **Lørdag d. 9 januar 2016**
Moesgård museum. Henvendelse til Liliith Andersen lilith_gca@hotmail.com
- Runestens weekend **Lørdag-søndag 30-31 januar 2016.**
- Tilmelding kan ske via Folkeuniversitetet www.fu.dk. (gå ind under Øvrigt Land og klik på Roskilde). Billetter kan også købes online på www.roskildebib.dk/kalender (gå ind under Folkeuniversitetet) eller køb direkte på Roskilde Bibliotek (Hovedbiblioteket). Spørgsmål kan sendes til runesten@sagnlandet.dk
- Årsmøde i Felix i Lejre og offentligt foredrag **Tirsdag d. 8. marts** kl. 18, foredrag kl. 19.30